LAUSUNTO Helsinki, 22.11.2021

Eduskunnan talousvaliokunta

toimitetaan sähköpostitse osoitteeseen TaV@eduskunta.fi

LAUSUNTO VALTIONEUVOSTON SELVITYKSEEN: EU:N KESTÄVÄN RAHOITUKSEN TAKSONOMIA: ILMASTOA KOSKEVA DELEGOITU SÄÄDÖS

Kuntarahoitus on kuntien, Kevan ja valtion omistama rahoituslaitos, joka tarjoaa monipuolisia rahoituspalveluja kuntasektorille ja sosiaaliseen asuntotuotantoon. Ympäristön kannalta kestävän rahoituksen edistäjänä Kuntarahoitus on Suomessa edelläkävijä. Yhtiö tarjoaa ensimmäisenä rahoituslaitoksena Suomessa vihreää rahoitusta ympäristöystävällisiin hankkeisiin ja on ensimmäinen suomalainen vihreiden joukkovelkakirjojen liikkeeseenlaskija. Vihreän rahoituksen avulla yhtiö vauhdittaa kuntien ilmastotavoitteiden saavuttamista.

Suomen sitoumukset ja tavoitteet ovat erittäin kannatettavia. Näihin sitoumuksiin ja tavoitteisiin pääseminen vaatii konkreettisia toimia sekä kansainvälisellä että kansallisella tasolla. Yleinen kestävään kehitykseen tähtäävä sääntelynvalmistelutyö on Kuntarahoituksen näkökulmasta erittäin kannatettavaa. Seuraamme tiiviisti Euroopan unionin kestävän kasvun rahoituksen toimintasuunnitelman etenemistä, erityisesti EU:n vihreiden joukkovelkakirjalainojen standardia (EU Green Bond Standard) ja EU-taksonomiaa, eli kestävän rahoituksen luokittelujärjestelmää (EU Taxonomy). Pidämme molempia uudistuksia tervetulleina, sillä ympäristön kannalta kestävän toiminnan määritelmiä on tarve harmonisoida, ja investointeja kestävään toimintaan on lisättävä. Analysoimme paraikaa EU:n vihreiden joukkovelkakirjalainojen standardin ja EU-taksonomian vaikutuksia vihreän rahoituksen ohjelmaamme.

Lausuntopyynnön kohteena on laaja sääntelykokoelma, joka ei kaikilta osiltaan kosketa Kuntarahoituksen toimintaa, joten haluaisimme korostaa muutamia meille keskeisiä asioita otettavaksi huomioon uutta sääntelyä valmistellessa.

Osana kestävien hankkeiden ja vihreän rahoituksen viitekehyksen mukaisten investointien kokonaistarkastelua tutkimme useita näkökulmia. Kertynyt kokemus on herättänyt kysymyksen erilaisten laskelmien vertailukelpoisuudesta keskenään sekä ylipäätään malleista ja metodeista, joilla kohdekohtaisten laskelmien vertailu olisi tasapuolista ja yksiselitteistä. Siksi pidämme hyvänä, että Suomen kannassa korostetaan eri toimien tarvetta olla keskenään yhteensopivia ja ristiriidattomia. Haluaisimme lisäksi korostaa, että myös kansallisten toimien, lainsäädännön ja käytäntöjen tulisi olla yhteensopivia. Arvostamme myös Suomen kantaa arviointikriteerien ymmärrettävyydestä, helppokäyttöisyydestä, yksitulkintaisuudesta ja teknologianeutraaliudesta. Epäselvyydet arviointikriteereissä ja niiden tulkinnassa voivat myös johtaa markkinan vääristymiseen, koska resursseiltaan pienemmät toimijat eivät välttämättä siedä epäselvyyksien aiheuttamaa epävarmuutta ja mahdollisia kustannuksia samalla tavoin kuin suuremmat toimijat.

Kuntarahoitus haluaa tuoda esille, että EU:n kestävän kehityksen taksonomia ja tätä taustanaan käyttävä vapaaehtoinen EU Green Bond Standard tulevat määrittämään kriteerejä sille, minkälaisille hankkeille voidaan myöntää vihreää rahoitusta. Sijoittajakysyntä rahoitusinstrumenteille, kuten vihreille joukkovelkakirjalainoille, on merkittävää, mikä tukee pääomien ohjautumista tällaisille kohteille.

On siis sekä sijoittajien, rahoituksen tarjoajien että rahoitusta tarvitsevien etu, että arviointikriteerit ovat sellaisia, että eri viitekehykset ohjaavat samaan ympäristön kannalta kestävään lopputulokseen, jolle voidaan myöntää vihreää rahoitusta. Joissain tapauksissa rahoituksen arviointikriteerit otetaan huomioon jo hankkeiden suunnittelussa ja toteutuksessa, mutta näin ei kuitenkaan ole aina. Siksi myös muun EU- ja kansallisen sääntelyn tulisi olla mahdollisimman hyvin linjassa EU-taksonomian kanssa. Mikäli näin ei ole ja esimerkiksi määritelmät ja laskentamenetelmät (esimerkiksi hiilijalanjäljen arvioinnin osalta) eroavat, voi tästä seurata tahattomia haasteita hankkeiden rahoitettavuudelle. Tämä haittaisi tavoiteltavaa kehitystä.

Mikäli rahoittajia sitoo rahoitusmarkkinan sääntelyn kautta tietty viitekehys ja kriteerit, on erittäin tärkeää, että myös hankkeita määrittävä sektorikohtainen kansallinen tai EU-sääntely on mahdollisimman samansuuntaista. Näin vältytään ristiriitaisilta ja epäselviltä määrittelyiltä ja käytännöiltä, jotka toteutuessaan aikaansaavat pullonkauloja ja tulkintavaikeuksia, eivätkä siten edistä hyvää ja haluttua kehitystä.

EU-taksonomia vaikuttaa rahoituslaitoksiin paitsi rahoituksen arviointikriteerien myös tiedonantovelvoitteiden kautta. Jotta rahoituslaitokset pystyvät täyttämään nämä tiedonantovelvoitteet, tulee niiden pystyä keräämään tietoa asiakkailtaan. Tällä hetkellä haasteita aiheuttaa se, ettei asiakkailla ole velvollisuutta kerätä tarvittavia tietoja. Kokemuksemme perusteella tarvittavien tietojen keräämisessä on merkittäviä aukkoja, mikä tekee rahoituslaitosten tiedonantovelvoitteiden täyttämisen käytännössä mahdottomaksi.

Pidämme hyvänä, että Suomi nostaa kannassaan esiin ilmastoa koskevan delegoidun säädöksen viivästymisestä aiheutuvan epävarmuuden lisääntymisen ja tämän aiheuttaman haitan niille toimijoille, joita tiedonantovelvoitteet koskevat. Yhdenmukaisen ja johdonmukaisen yritysten kestävyyttä koskevien tietojen raportoinnin osalta haluaisimme lisäksi korostaa tässäkin tarvetta eri toimijoihin vaikuttavien velvoitteiden, aikataulujen sekä soveltamislaajuuden yhteneväisyydelle. Tämä näkemys koskee muun muassa lainsäädäntöehdotusta yritysten kestävyysraportointia koskevaksi direktiiviksi (CSRD). Esimerkkinä Kuntarahoituksen kannalta haasteita voi aiheuttaa, mikäli meitä koskeva raportointivelvollisuus kattaa kunnat, mutta kunnilla ei ole velvollisuutta tuottaa ja raportoida tietoja, joita tarvitsemme raportointiin.

Ilmastonmuutoksen hillinnän teknisten arviointikriteerien (Liite I) osalta haluamme kommentoida rakennusten hankintaa ja omistamista koskevan toiminnon (7.7) teknisistä arviointikriteereistä koskevaa tekstiä. Tällä hetkellä Suomessa ei ole saatavilla tietoa parhaan 15 prosentin raja-arvosta. Jotta toimijat voivat noudattaa tätä arviointikriteeriä, pidämme tärkeänä, että tämä raja-arvo määritettäisiin yksiselitteisesti. Pidämme kannatettavana, että ARA julkaisisi raja-arvot rakennusluokittain ja että näitä sovellettaisiin Suomessa.

Kokonaisuudessaan Kuntarahoitus katsoo, että lausuntopyynnöllä oleva esitys edesauttaa nimenomaan tarvetta harmonisoida ja vertailla hankkeita keskenään ja sen vuoksi pitää esitystä hyvänä.

Kunnioittavasti

Kuntarahoitus Oyj

Kuntarahoitus